

Ideologier af Joachim Ohrt Fehler, www.fehler.dk 2017.

Ideologi	Liberalisme , socialliberalisme & nyliberalisme.	Konservatisme & socialkonservatisme.	Socialisme , marxisme, reformisme & socialdemokratisme.
Grundlæggere	<p><u>Liberalisme (laissez-faire liberalisme)</u> John Locke (1632-1704) Oplysningstidens universelle politiske rettigheder (menneskerettigheder), individuel ejendomsret, religionsfrihed, stemmeret, ytringsfrihed, retssikkerhed. Frihed så længe det ikke går udover andres frihed. Natvægterstat der kun sikrer borgernes frihed.</p> <p>Charles-Louis de Secondat Montesquieu (1689-1755) Magtens tredeling, skal begrænse magtmisbrug og at magten centraliseres. Den lovgivende magt (folketinget), udøvende magt (regeringen) og dømmende magt (domstolene) kontrollerer hinanden.</p> <p>Adam Smith (1723-1790) Fri markedsøkonomi hvor udbud og efterspørgsel bestemmer prisen. Vi hjælper andre ved at være egoistiske f.eks. producere tøj og sælge det.</p> <p><u>Socialliberalisme</u> John Stuart Mill (1806-1873) Ulighed er ok, men en vis omfordeling fra de rige til de fattige.</p> <p><u>Nyliberalisme</u> Milton Friedman (1912-2006) Velfærdsstaten skal afskaffes til fordel for en minimalstat hvor borgeren selv bestemmer over egne penge.</p>	<p><u>Konservatisme</u> Edmund Burke (1729-1797) Conservare: bevare. Modreaktion til liberalisterne målet er at bevare traditionerne. Kun langsomme forandringer da vores historiske erfaringer er væsentlige for et godt samfund.</p> <p>Samfundet opfattes som en hierarkisk organisme. Vi må indordne os i hierarkier med autoriteter i de naturlige fællesskaber, f.eks. faren i familien, præsten i sognet, kongen i nationen, regeringen i staten. Dette er for alles bedste.</p> <p>Beslutninger skal tages efter nærhedsprincippet, altså så tæt på den enkelte så muligt.</p> <p>Positiv ret: Loven skal stå højest. Liberalisternes universelle politiske rettigheder/menneskerettigheder afvises.</p> <p><u>Socialkonservatisme</u> Staten skal sikre velfærd og harmoni i samfundsorganismens forskellige lokale fællesskaber gennem en vis omfordeling fra rig til fattig (ligner lidt socialliberalismen).</p>	<p><u>Marxisme</u> Karl Marx (1818-1883) Kapitalisterne som ejer produktionsmidlerne udbytter gennem den frie markedsøkonomi, proletariatet som er de der kun har deres arbejdskraft at sælge. Da lønnen kun udgør en del af den værdi proletariatet producerer tjener kapitalisterne en merværdi. Løsningen er en revolution hvorefter et kommunistisk samfund med planøkonomi indføres hvor ”Enhver yder efter evne og nyder efter behov” og fælles ejendomsret over produktionsmidlerne.</p> <p><u>Reformisme</u> Eduard Bernstein (1850-1932) Enig med Karl Marxs analyse af det kapitalistiske samfund, men er uenig i at revolution er løsningen. I stedet skulle udbytningen bekæmpes gennem at opnå demokratisk flertal og vedtagelse af reformer i stedet for revolution.</p> <p><u>Socialdemokratisme</u> Accept af markedsøkonomi og samarbejde med kapitalisterne. Staten skal dog beskytte de svage mod markedets urimeligheder og øge ligheden ved at omfordele fra rig til fattig. Udgangspunkt for den universelle velfærdsstatsmodel i bl.a. Danmark.</p>
Mennesket	Stærkt, fornuftigt og egoistisk.	Svagt, ufornuftigt og autoriteter sikrer mennesket.	Socialt og formes igennem fællesskaber i samfundet.
Samfundssyn	Harmoniopfattelse: Igennem frivillige aftaler hjælper man sig selv, hinanden og samfundet.	Harmoniopfattelse: Autoriteterne beskytter de svage, som accepterer autoriteternes position.	Konfliktopfattelse: Forskellige klasser har modstridende interesser og kæmper om goderne.
Staten og fordeling af samfundets ressourcer	<p>Frihed til at den enkelte kan vælge selv.</p> <p>Lige rettigheder men økonomisk ulighed er ok, naturlig og er et incitament for initiativ og flid.</p> <p>Lille stat som skal fokusere på at sikre individuel frihed. Fordelingen af goderne skal i stedet overlades til markedet.</p>	<p>Vi er ikke frie men må indordne os under autoriteterne i de naturlige fællesskaber.</p> <p>Ulighed er naturligt som følge af hierarkier.</p> <p>Staten må gerne have en vis størrelse, dog skal fordelingen af goderne ske i civilsamfundets lokale fællesskaber f.eks. familien, arbejdspladsen eller frivilligt arbejde.</p>	<p>Frihed er at få dækket sine behov. (At vælge at prostituere sig fordi man sulter opfattes ikke af socialister som frihed.)</p> <p>Økonomisk og social lighed til alle.</p> <p>Stor stat der skal omfordele samfundets ressourcer for at skabe lighed.</p>
Partiernes ideologier	<p>Liberalisme (nyliberalisme): Venstre, Liberal Alliance</p> <p>Socialliberalisme: Radikale Venstre</p>	<p>Konservatisme: Konservative, Nye Borgerlige, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne (De sidste to kan også kaldes socialkonservative.)</p>	<p>Marxisme: Ingen af partierne i folkettinget.</p> <p>Reformisme: Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti</p> <p>Socialdemokratisme: Socialdemokraterne</p>